

Generell eierstyring

Steinkjer kommune

Prosjektplan eierskapskontroll

1 FAKTA OM OPPDRAGET

FORMÅL

Formålet med eierskapskontrollen er å undersøke om Steinkjer kommune utøver sin eierstyring i tråd med lovkrav, anbefalinger og egne føringer.

PROBLEMSTILLINGER

- Utøves Steinkjer kommunes eierstyring i tråd med lovkrav, anbefalinger og egne føringer? Her vil vi undersøke blant annet:
 - Kommunestyret som eier, herunder styringsdialog
 - Eierskapsmelding og styringsdokumenter
 - Eierrepresentasjon
 - Valg av styre

TIDS- OG RESSURSBRUK

Timeforbruk: 150 timer

Rapport til sekretær: 01.03.2025

OPPDRAGSANSVARLIG REVISOR

Sunniva Tusvik Sæter

sts@revisjonmidtnorge.no

Tlf. 47 63 77 14

2 MANDAT

I dette kapittelet redegjøres det for bestillingen.

2.1 Bestilling

Kontrollutvalget i Steinkjer kommune bestilte en generell eierskapskontroll i møtet 06.09.2024 sak 39/24. Bestillingen er gjort med utgangspunkt i Plan for eierskapskontroll 2024-2028. Generell eierskapskontroll er prioritert først i planen.

2.2 Bakgrunnsinformasjon¹

Kommunene har stor frihet i hvordan virksomheten skal organiseres. Når kommunestyret velger å legge deler av virksomheten i egne selskaper, endres betingelsene for folkevalgt styring og kontroll. De styringssystemene som gjelder for den aktuelle organisasjonsformen, skal følges. Å styre gjennom selskapenes eierorganer har et mer indirekte preg enn politisk styring av den kommunale organisasjonen. Dette kan utfordre den demokratiske kontrollen over virksomheten.

De ulike selskapsformene har egne lover for hvordan virksomheten skal organiseres. Et fellestrekk er det klare skillet mellom selskapenes eierorgan og styreorgan. Oppgaven til eieren er å trekke opp ytre rammer slik som eierstrategi, eierskapsmelding, selskapsavtale og vedtekter. Eierrollen skal utøves i selskapenes eierorgan gjennom eierrepresentanter. Oppgaven til eierrepresentanten er å ivareta kommunens interesser. For å sikre demokratisk forankring av eierskapet, er det derfor viktig at kommunen har system for at vedtak som blir fattet i eierorganet er forankret i kommunestyret.

Selskapsforvaltningen skal ivaretas av selskapets styre, og den løpende ledelsen av selskapets daglige leder. Styret skal forholde seg til de ytre rammene som er trukket opp av eierne. Innenfor disse rammene skal de ha ensidig søkelys på å ivareta selskapets interesser. Å bruke eiermakt til å gripe inn i selskapsforvaltningen, bryter med normene for hvordan selvstendige selskaper skal styres.

Eierstyring krever kompetanse, styringsverktøy og rolleavklaring. Temaet er en del av KS sitt folkevalgtprogram. KS har også kommet med anbefalinger om hvordan kommunene kan sikre godt eierskap, selskapsledelse og kontroll av fristilte selskaper. I den nye kommuneloven av 2018 har en kommunal eierskapsmelding blitt løftet til et lovpålegg. Formålet med en

¹ Delkapittelet om bakgrunnsinformasjon er utarbeidet med bakgrunn i KS' anbefalinger for eierskap, selskapsledelse og kontroll: [Anbefalinger-om-eierskap-sept-23-F31-1-.pdf \(ks.no\)](https://www.ks.no/mediasenter/mediedokumenter/2023/09/23/Anbefalinger-om-eierskap-sept-23-F31-1-.pdf)

eierskapsmelding er å gi politikerne en oversikt og bevissthet rundt eierrollen, slik at man sikrer god folkevalgt kontroll over eierinteressene. Kommunestyret skal fastsette generelle prinsipper for eierstyring, og angi hva som er kommunens formål med å eie det enkelte selskap.

2.3 Kommunens organisering

Steinkjer kommune har en eierskapsmelding som sist ble behandlet i kommunestyret 13.12.2023. I saken ble både eierskapsmeldingen for perioden 2023-2027 lagt fram, samt en statusoppdatering for kommunens selskaper.

Steinkjer er en relativt stor kommune i regionen, og har følgelig en del større eierandeler i selskaper. Flere av selskapene kommunen eier, har datterselskaper.

Det er i 2024 registrert følgende eierskap i Steinkjer kommune:

Selskap	Andel	Formål
Steinkjerbygg KF		
Steinkjer Utvikling AS	100	Bedriftsrådgivning
Verran Utbyggingsselskap AS	100	Eiendom
Verran Næringsutvikling AS	100	Bedriftsrådgivning
Bergmannsparken AS	100	Eiendom
AS REKO	69,7	Eiendom
Brannvesenet Midt IKS	51,22	Brann
Steinkjerhallen AS	60	Idrettsanlegg
Steinkjer Skidrift AS	50	Idrettsanlegg
Steinkjer Havnelager AS	46,91	Eiendom
Røra Næringspark AS	34,28	Eiendom
Høvdinggården Legekantor AS	33,33	Lege
Digitale Innherred KO	20	IKT
Retura NT AS	20	Renovasjon næring
Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk AS	15,76	Energi
Nord-Trøndelag Krisesenter IKS	15,3	Omsorg

Ecopro AS	10	Biogass
Konsek Trøndelag IKS	4,83	Sekretariat
Midt-Norge 110-sentral IKS	5,16	Brann
Museene Arven AS	5	Museum
Lierne Nasjonalparksenter IKS	5	Formidling
Sesam Ressurs AS	4,2	Ettersorteringsanlegg
Kinoalliansen AS ²	3,7	Kinodrift
Interkommunalt Arkiv Trøndelag IKS	3,62	Arkiv
Revisjon Midt-Norge SA	3,30	Revisjon
Trondheim Havn IKS	2,03	Havn
Biblioteksentralen SA	1	Bibliotek
Leiv Eriksson Nyskaping AS	0,40	Næringsutvikling
Kommunekraft AS	0,31	Kraftsalg

Kilde: www.soliditet.no, note i regnskap 2022, eierskapsmelding 2023

² Revisor har undersøkt oversikt over aksjeeiere og ser at Steinkjer kommune ikke er oppført som eier pr 15.10.2024.

3 PROSJEKTDESIGN

Dette kapitlet redegjør for revisors forslag til problemstilling og plan for utføring av eierskapskontrollen.

3.1 Problemstillinger

- Utøves Steinkjer kommunes eierstyring i tråd med lovkrav, anbefalinger og egne føringer? Her vil vi undersøke blant annet:
 - Kommunestyret som eier, herunder styringsdialog
 - Eierskapsmelding og styringsdokumenter
 - Eierrepresentasjon
 - Valg av styre

3.2 Avgrensning

I en eierskapskontroll undersøkes det hvordan kommunen ivaretar sine eierinteresser. Dette til forskjell fra en forvaltningsrevisjon i et selskap, hvor det er virksomheten i selskapet som undersøkes.

Temaet i denne undersøkelsen er kommunens generelle eierstyring. Det betyr at revisjonen ikke vil undersøke i detalj hvordan eierrepresentantene faktisk utøver sin myndighet i hvert enkelt selskap. Søkelyset rettes mot de forutsetningene som bør være på plass for at kommunestyret skal kunne ivareta rollen som eier, og om de overordnede retningslinjene følges opp.

Det kan være aktuelt å ta stikkprøver i enkeltselskap for å undersøke hvordan eierstyringen er gjennomført.

3.3 Kilder til kriterier

- Kommuneloven
- KS' anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll
- Steinkjer kommunes eierskapsmelding
- IKS-loven og aksjeloven dersom det er relevant

3.4 Metoder for innsamling av data

Revisor vil innhente data gjennom en spørreundersøkelse, dokumentgjennomgang og intervju.

For å undersøke opplæring og informasjonsflyt, er kommunestyrerepresentantenes egne erfaringer viktige. En spørreundersøkelse vurderes som den best egnede metoden for å samle informasjon fra et såpass stort politisk organ. Derfor vil det bli gjennomført en

spørreundersøkelse rettet mot kommunestyrets representanter. Spørreundersøkelsen vil gjennomføres som et strukturert spørreskjema via et digitalt verktøy.

Dokumentgjennomgangen vil i hovedsak dreie seg om kommunens eierskapsmelding og behandling av denne, samt andre politiske saker som er relevant for problemstillingen.

Spørreundersøkelsen og dokumentene vil bli supplert med skriftlige spørsmål og intervju av informanter som kan belyse temaet, herunder kommunens ordfører, eventuelt andre eierrepresentanter og saksbehandler for eierskapsaker.

De nevnte metodene vil være hensiktsmessige for å gi mest mulig presise svar på problemstillingene.

4 PROSJEKTORGANISERING

4.1 Prosjektteam

Oppdragsansvarlig revisor	Sunniva Tusvik Sæter
Prosjektmedarbeider	Marie Husøy Sæther
Kvalitetssikrer	Anna Ølnes
Kvalitetssikrer	Arve Gausen

4.2 Milepælsplan

Bestillingsdato	06.09.2024
Prosjektplan til sekretær	15.10.2024
Oppstartsmøte	November 2024
Datainnsamling ferdig	Januar 2025
Rapport til uttalelse	Februar 2025
Rapport til sekretær	01.03.2025

Verdal, 15.10.2024

Sunniva Tusvik Sæter

Oppdragsansvarlig revisor